

Fremtidsperspektiver på praktikpladssituationen i de danske erhvervsuddannelser

2. oktober 2014

Jan Bisgaard, Ph.d.-stipendiat,
Uddannelseslaboratoriet

Ved mit besøg i Australien i sommeren 2014, har jeg bemærket nogle udviklingstendenser på samfundsplan, som kan få en indflydelse på praktikpladssituationen i erhvervsuddannelserne. Disse udviklingstendenser vil jeg her beskrive, samt beskrive hvordan disse udviklingstendenser kan anvendes til at forudsige udviklingen i praktikpladssituationen i de danske erhvervsuddannelser.

I det Australske samfund har det offentlige i en årrække arbejdet for at frasælge større offentlige virksomheder inden for jernbane og forsyningsindustrien. Dette har fået den betydning, at det samlede udbud af praktikpladser er faldet. Førhen var disse offentlige virksomheder nogle af de store udbydere af praktikpladser. Men efterhånden som virksomhederne er blevet privatiseret, er antallet af udbudte praktikpladser faldet som følge af effektiviseringer.

Desuden har der i den Australske kontekst været en politisk interesse for at konkurrenceudsætte flere områder som f.eks. uddannelsessektoren og sundhedssektoren. Dette har ligeledes betydet effektiviseringer og nedskæringer, der har betydet fald i udbuddet af praktikpladser.

I den danske kontekst har der også i en årrække været politisk interesse for at sælge større offentlige virksomheder og et ønske om at konkurrenceudsætte flere områder. Dette vil på sigt betyde, at Danmark vil kunne opleve samme fald i antallet af praktikpladser som følge af disse udviklingstendenser. Senest har der i Danmark været et eksempel på denne udviklingstendens, da Falck valgte at ophæve deres lærlingekontrakt med 4 ambulanceredderlærlinge i Vestjylland, efter at

Falck tabte konkurrencen om udbuddet af ambulancekørsel i Region Syddanmark¹.

Yderligere har det ved mit besøg i Australien været interessant at se, at erhvervsuddannelsesområdet pga. generel nedskæring i den offentlige sektor har mistet en del økonomisk støtte. Det betyder at Australske erhvervsuddannelseselever ofte gennemfører deres uddannelse med 3 skoleperioder af 6 uger. Dette er meget lidt i forhold til, hvad eleverne skal lære. Derfor har man i den Australske kontekst valgt at udelade al fokus på demokratisk dannelse i erhvervsuddannelserne.

Dannelse til at blive en demokratisk medborger er stadig en del af formålet i de danske erhvervsuddannelser. Med den øgede kompleksitet i politiske beslutningsprocesser samt globale ekstremistiske miljøers ekspansion og udfordring af de demokratiske idealer, synes der også forsat at være god grund til at opretholde fokus på demokratisk dannelse.

De politiske meningsdannere i den danske kontekst, bør have i mente, når det argumenteres for salg af offentlige virksomheder, øget konkurrenceudsættelse samt effektiviseringer af den offentlige sektor og herunder erhvervsuddannelser, så har mønten også en skyggeside. Ønsket om indskrænkning af den offentlige sektor kan dels påvirke de unges mulighed for at erhverve sig en praktikplads, dels kan det betyde, at erhvervsuddannelserne på sigt vil blive reduceret i antallet af undervisningstimer, og dels kan det betyde at erhvervsuddannelserne må begrænse sit fokus på demokratisk dannelse og alene fokusere på udvikling af erhvervsrettede kompetencer, som det er sket i Australien over en årrække.

¹ <http://www.jv.dk/artikel/1838299:Indland--Fyretredder-elev--Jeg-aner-ikke--hvad-der-skal-ske-med-mig>

